

Profildata

Udgangsmateriale	Smeltevandssand
Dræningsklasse	Meget veldrænet
Grundvandsdybde	> 160 cm
Profildybde	160 cm
Vandforsyningsgrad	1
Næringsstofniveau	2
Dyrkningsfaktor	m
Lokalitetsklasse	12m
USDA-klassifikation	Duriorthod
WRB-klassifikation	Densic Podzol
JB nr.	1

Lokalitetsdata

Kortblad	1215 III NV
UTM-koordinat	507 6249
Lokalitet	Kongenshus
Kote	17m
Landskabstype	Hedeslette
Beliggenhed	Flade
Hældning	0 - 2 °
Vegetation	Høstet afgrøde
Temp. (årsgns.)	7,0 °C
Nedbør, år	750 mm
Nedbør, vækstsæson	400 mm

Profilet ligger på fladt terræn på hedeslette og er dannet på smeltevandsaflejringer.

Profilet er præget af podsoloring og er pløjet. Jorden er meget veldrænet.

Øverst er et humusholdigt pløjelag, Ap-horisonten, på 24 cm. Udvaskningshorisonten, E-horisonten, ses antydningvis i bunden af Ap-horisonten som lyse partier. Under Ap-horisonten følger en

humusfattig Bhs-horisont på 29 cm efterfulgt af en humusfattig Bsm-horisont på 25 cm med stærk cementering. Herefter følger en 48 cm tyk humusfattig Bs-horisont. I Bs-horisonterne er der udfældet jern og aluminium, der i Bsm-horisonten har bevirket en cementering af sandkornene (al-lag). C-horisonten ses fra 126 cm's dybde og markerer et skift i udgangsmaterialet til et grovere materiale. I 141 cm's dybde forekommer endnu et skift.

Der er ikke konstateret rødder under det cementerede al-lag.

Teksturen er i A-horisonten svagt lerholdigt groft mellemsand, men bliver gradvist grovere nedad i profilet, og er således gruset grovsand i de øverste 15 cm af C-horisonten. Herunder findes der grovsand.

Horisontbeskrivelse**Ap (0 - 24 cm):**

Meget mørk grå (10YR 3/1 f) svagt lerholdigt groft mellemsand; humusholdig; indeholder jordbrugskalk; meget få, små sten af alle former; hyppigt forekommende fine rødder; horisontgrænsen er abrupt og jævn.

Bhs (24 - 53 cm):

Mørk brun (7,5YR 3/2 f) gruset lerholdigt sand; en del mørke brune (7,5YR 4/2 f) og mørk rødlig brune (5YR 3/3 f) pletter; humusfattig; meget få, små sten; nogle fine rødder; horisontgrænsen er klar og irregulær.

Bsm (53 - 78 cm):

Mørk brun (7,5YR 3/4 f) svagt lerholdigt gruset grovsand med rødlig brune (5YR 3/4 f) bånd af siltet gruset grovsand; mange pletter af farven mørk rødlig brun (5YR 2,5/2 f); gleypletter på brunlig eller gullig bund; humusfattig; få, små sten, stærkt cementeret al-lag; horisontgrænsen er abrupt og jævn.

Bs (78 - 126 cm):

Gullig brun (10YR 5/6 f) gruset groft mellemsand; en del kraftig brune (7,5YR 4/6 f) og (7,5YR 5/8 f) gleypletter på brunlig eller gullig bund; humusfattig; meget få, små sten; horisontgrænsen er abrupt og jævn.

C1 (126 - 141 cm):

Brunlig gul (10YR 6/6 f) gruset grovsand; få kraftigt brune (7,5YR 5/8 f) gleypletter på brunlig eller gullig bund; humusfattig; meget få, små sten; horisontgrænsen er abrupt og jævn.

C2 (141 -) cm:

Brunlig gul (10YR 6/6 f) grovsand; gleypletter på brunlig eller gullig bund; humusfattig

I

II

Horisont		Kornstørrelse %								Org. stof	Kalk	C	N	C/N	pH		Vøl. vægt
		Ler	Silt		Fin-sand	Mellemsand		Grov-sand	Grus						CaCl ₂	H ₂ O	
Navn	Dybde	<2µm	2-20µm	20-63µm	63-125µm	125-200µm	200-500µm	500-2000µm	>2 mm	%	%	%	%			g/cm ³	
Ap	0-24	4	2	3	4	7	51	30	<10	2,2	0	1,29	0,077	16,8	5,8	6,5	1,57
Bhs	24-53	5	1	3	2	3	62	24	10-50	0,9	0	0,53	0,520	1,0	5,2	6,0	1,55
Bsm	53-78	4	1	1	2	3	17	73	10-50	0,7	0	0,41			4,8	5,6	1,37
Bs	78-126	2	1	1	1	2	47	47	10-50	0,2	0	0,12			4,9	5,7	1,53
C1	126-141	2	1	1	2	2	20	72	10-50	0,1	0	0,06			5,0	5,8	1,51
C2	141-160	2	1	2	1	1	45	49	<10	0,1	0	0,06			4,9	5,6	

Horisont		Ombyttelige ioner (cmol+ kg ⁻¹)							Base mætn.	PTV	RZK
Navn	Dybde	Ca	Mg	K	Na	Total baser	Sure ioner	CEC	%	%	mm
Ap	0-24									11	25
Bhs	24-53									10	28
Bsm	53-78									8	19
Bs	78-126									4	17
C1	126-141									3	5
C2	141-160									4	7
Total til 53 cm											53
Total til 100 cm											81
kg ha ⁻¹											
Total til 160 cm											101
kg ha ⁻¹											
Næringsniveau											

Roddybde	Vandforsyningsgrad når nedbør i vækstsæsonen maj-okt er:		
	<350 mm	350-450 mm	>450 mm
Vurderet til 53 cm	1	1	2
Til 100 cm	1/2	2	2
Til 160 cm	2	2	2/3

Træartsvalg og skovdyrkning

Profiltypen har en lav vandforsyningsgrad p.g.a. den højtliggende cementering og udviklingen på et groft sandet materiale med ingen eller kun lidt ler og silt. Den højtliggende cementering hæmmer roddernes udvikling og begrænser rodrummet, og det grove sandede materiale har kun lille vandholdende evne. Øverst vil være et pløjelag, Ap-horisonten, på ca. 20-45 cm, hvis underkant ofte er meget skarp og jævn (I). Ap er typisk humusholdig til -rig og ikke helt sort.

E-horisonten er oftest pløjet væk (II), men kan stedvis ses i bunden af pløjelaget. Hvor E-horisonten er meget tyk eller dybereliggende, kan den være bevaret (I). Bh-horisonten kan ligeledes være pløjet væk, men ses ofte under en Ap- eller dybere under en E-horisont (I). Bh varierer i farve p.g.a. varierende mængde af udfældet org. materiale.

Træartsvalg og skovdyrkning

Profilen er stærkt cementeret i ca. 60 cm's dybde, hvilket kan medvirke til en lidt forbedret vandforsyning i år med normalnedbør, fordi det kan sinke en ellers ekstremt hurtig afdræning. I tørre somre vil en skovbevoksning på stedet derimod lide under vandmangel. Forsøringsrisikoen er stor p.g.a. lav pH og den grove tekstur, som gør at frigivelsen af basekationer ved forvitringen er meget lav. Næringsstof-forsyningen vurderes som lav ud fra den lave pH, selvom pløjelaget er kalket op. Der kan dyrkes nåletræarter og ikke-krævende løvtræarter (fx. eg med naturlige indslag af birk eller bævre-asp), men produktionen vil være lav. Længerevarende tørke i kulturfasen udover 2-3 uger vil kunne føre til stor planteafgang. Ældre bevoksninger af rødgran og sitkagran kan destabiliseres alvorligt af tørke p.g.a. deres genetisk betingede overfladiske rodnet. De fleste arter vil dog få ret overfladiske rodnet, knyt-

tet til humusholdige horisonter, når sedimentet i underjorden er så groft, som det er tilfældet her. Skovfyr og østrigsk fyr, som fysiologisk er bedre tilpasset vandmangel, vil have en fordel i forhold til rødgran under ekstrem tørke.